

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 473/2010-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. decembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť A. S., Rakúsko, zastúpeného advokátom JUDr. J. T., P., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Správy katastra Nitra pri registrácii záložného práva nevykonaním zápisu vlastníckeho práva do listu vlastníctva v konaní vedenom pod sp. zn. V 1441/2005 v katastrálnom území obce C. a zrušení zápisu zmluvného záložného práva z 10. septembra 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A. S. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 11. novembra 2010 doručené podanie A. S. (ďalej len „sťažovateľ“) urobené elektronickými prostriedkami, ktoré bolo podpísané zaručeným podpisom (označené ako „ústavná

sťažnosť“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 2 ods. 2 ústavy postupom Správy katastra Nitra (ďalej len „správa katastra“) pri registrácii záložného práva nevykonaním zápisu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti do listu vlastníctva v konaní vedenom pod sp. zn. V 1441/2005 z 10. septembra 2010 v katastrálnom území obce C. a zrušení zápisu zmluvného záložného práva.

Sťažovateľ vo svojej „sťažnosti“ okrem iného uviedol, že 9. marca 2005 správa katastra „zaregistrovala... v registri vkladov pod č... - návrh na vklad záložnej zmluvy veriteľa A. S. k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č... k. ú. C.

V čase doručenia tohto návrhu, neexistoval žiadny platný zápis záložného práva k týmto nehnuteľnostiam ani nepredchádzalo doručenie návrhu o inom platnom záložnom práve. Posledný zrušený zápis záložného práva /v prospech R. J./ na liste vlastníctva mal poradové číslo 12.

Očakával som, že v súlade s princípom prednosti zápisu práv podľa poradia doručených listín v zmysle § 41 ods. 2 K. z. a po povolení vkladu mojej záložnej zmluvy, budem prednostným záložným veriteľom na uspokojenie pohľadávky a moje záložné právo bude zapísané na poradovom čísle 13.

Správa katastra na podklade doručenia mojej záložnej zmluvy na zápis, nevyznačila plombu na poradové č. 13, ale plombu vyznačila mimo poradia.

Správa katastra počas prerušeného konania o vklade mojej záložnej zmluvy a napriek vyznačenej plombe o tejto právnej zmene, vpísala na poradové č. 14 - záznamom v lehote dňom doručenia podľa § 163 Exekučne poriadku, neskoršie doručené návrhy na zápis exekučných záložných práv, z ktorých zostal sporným zápis Z 3275/2006 na poradovom č. 16.

Po povolení vkladu 9. 11. 2007 /konanie o vklade bolo prerušené z dôvodu predbežnej otázky neplatnosti odstúpenia od záložnej zmluvy záložným dlžníkom/ bolo moje záložné právo vpísané do LV na poradové č. 20.

Správa katastra týmto praktickým spôsobom zápisu záložných práv do LV spôsobila, že poradie záložných práv na LV nesúhlasí s poradím podľa doručených návrhom na zápis do katastra.

V roku 2007 som žiadal správu katastra o opravu chyby spočívajúcej v tom, že poradie záložných práv na LV sa nezhoduje s poradím záložných práv podľa doručených návrhov na zápis do katastra v zmysle § 41 ods. 2 K. z. Správa katastra v konaní X 443/2007 zamietla žiadosť o opravu chyby v písaní textov záložných práv do LV s tým, že nejde o chybu v písaní ani o inú zrejmu nesprávnosť, lebo zápis exekučného záložného práva Z 3275/2006 v lehote podľa § 163 ods. 3 Exekučného poriadku, je výnimkou z princípu prednosti zápisov. Odvolací orgán Katastrálny úrad v Nitre potvrdil zamietnutie opravy, ale nestotožnil sa názorom správy katastra ohľadne výnimky z princípu prednosti zápisov práv podľa § 41 ods. 2 K. z.

Dňa 10. 9. 2010 správa katastru vykonala zápis záznamu uznesenia Okresného súdu v Nitre č. 25 Er/308/2006 o schválení príklepu udeleného vydražiteľovi E. s. r. o. N. na dražbe realizovanej v rámci exekučného záložného práva Z 3275/06, a súčasne zrušila zápis zmluvného záložného práva ... Podľa názoru správy katastra, v poradí druhý doručený návrh na zápis exekučného záložného práva zaregistrovaný v registri záznamov Z 1275/06 z dôvodu jeho skoršieho zápisu do LV, má prednostné poradie na uspokojenie pred prvým doručeným návrhom na zápis zmluvného záložného práva zaregistrovaným v registri vkladov ... z dôvodu jeho neskoršieho vzniku - povolením vkladu.“.

Ďalej sťažovateľ uvádza ako porušovateľa svojich práv aj „Okresný súd v Nitre, ktorý schválil príklep pre vydražiteľa a na základe toho správa katastra vymazala záložné právo“ a poukazuje na to, že „Proti spôsobu registrácie a výmazu môjho záložného práva nemám nijaký riadny opravný prostriedok...“

Správa katastra porušila princíp právnej istoty garantovaný čl. 2 ods. 2 Ústavy SR, tým že konala v rozpore s § 41 ods. 2 katastrálneho zákona v spojení s § 151 k ods. 1 Občianskeho zákonníka, keď vymazala z listu vlastníctva zmluvné záložné právo...

Zákon č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok, nepriznáva prednostné uspokojenie exekučného záložného práva pred zmluvným záložným právom podľa zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka...

Uznesenie Okresného súdu v Nitre č. 25 Er/308/2006 o schválení príklepu udeleného vydražiteľovi E. s. r. o. N. na dražbe realizovanej v rámci exekučného záložného práva Z 3275/06, nezakladá právny dôvod na výmaz môjho záložného práva...“.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom „určil, že Správa katastra v Nitre pri registrácii záložného práva pod V 1441/2005 k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č... k. ú. C. okres N., porušila ústavné právo na súdnu a inú právnu ochranu zakotvené v článku 46 ods. 1 a vlastnícke právo podľa čl. 20, zákona č.460/1992 Zb., Ústavy Slovenskej republiky..., tým že nezapísala toto záložné právo do listu vlastníctva v súlade s § 41 ods. 2 katastrálneho zákona,

určil, že Správa katastra v Nitre dňa 10. 9. 2010 výmazom záložného práva pod V 1441/2005 k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č... k. ú. C. okres N., konala v rozpore s čl. 2 ods. 2 a článkom 46 ods. 1 zákona č. 460/1992 Zb., Ústavy Slovenskej republiky..., tým že v rozpore s § 151k ods. 1 Občianskeho zákonníka zvýhodnila v poradí na uspokojenie exekučné záložné právo Z 3275/2006 oprávneného I. S.“.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Konanie o sťažnostiach je bližšie upravené predovšetkým v § 49 až § 56 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody

uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene alebo zjavne neopodstatnené návrhy môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Ako to vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda iba vtedy, ak túto ochranu neposkytujú všeobecné súdy. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. I. ÚS 103/02, III. ÚS 70/02).

Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú fyzickú osobu a právnickú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a predtým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, musí požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).

Sťažovateľ namieta porušenie označených práv postupom správy katastra pri registrácii záložného práva z 10. septembra 2005 v konaní vedenom pod sp. zn. V 1441/2005 (riadne nezapísanie tohoto záložného práva do listu vlastníctva) a tiež výmaze jeho zmluvného záložného práva z 10. septembra 2010, ku ktorému došlo neskôr na základe neskoršieho rozhodnutia okresného súdu o schválení príklepu vydražiteľovi nehnuteľnosti,

čo je neprípustné, pretože „v rozpore s § 151k ods. 1 Občianskeho zákonníka zvýhodnilo v poradí na uspokojenie exekučné záložné právo Z 3275/2006 oprávneného I. S.“.

Podľa čl. 142 ods. 1 ústavy súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon. Podľa § 7 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) v občianskom súdnom konaní súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány.

Podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku v správnom súdnictve súdy preskúmajú na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 OSP), a tiež... konajú o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy (§ 250v OSP).

Z obsahu sťažnosti však nevyplýva, že by sťažovateľ toto svoje právo podaním návrhu na všeobecnom súde podľa uvedených a súvisiacich ustanovení Občianskeho súdneho poriadku využil.

Vychádzajúc z právnych záverov a zisteného skutkového stavu ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade pred právomocou ústavného súdu ešte existoval iný (všeobecný) súd, ktorý bol v prvom rade povolaný poskytnúť ochranu označených základných práv sťažovateľa, porušenie ktorých namieta. Ústavný súd za daného procesného stavu konštatuje, že sťažovateľ nevyčerpal všetky procesné prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv poskytoval, a preto jeho sťažnosť odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie [čl. 127 ods. 1 ústavy v spojení s § 25 ods. 2 a § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (obdobne napr. m. m. III. ÚS 135/04, IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05, I. ÚS 53/07, III. ÚS 310/07, IV. ÚS 276/08)].

Nad rámec k tomu ústavný súd uvádza, že k sťažnosti sťažovateľ nepripojil ani žiadne dôkazy a najmä splnomocnenie na jeho zastupovanie v konaní pred ústavným súdom

(§ 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde) a jeho sťažnosť vo vzťahu k okresnému súdu sa javí ako neúplná a nezrozumiteľná, keďže sťažovateľ neoznačil právoplatné rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, ktorým mali byť porušené jeho základné práva alebo slobody (§ 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde), nepripojil kópiu právoplatného rozhodnutia okresného súdu, riadne neoznačil spisovú značku namietaného konania (§ 50 ods. 2 tohto zákona) a tiež nežiadal vo vzťahu k všeobecnému súdu ani vysloviť porušenie jeho označeného základného práva v petite sťažnosti, ktorým je ústavný súd viazaný (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

V neposlednom rade sťažovateľ tiež odvodzuje právomoc ústavného súdu konať o porušení jeho práv v zmysle už neplatného čl. 130 ods. 3 ústavy (cituje ho na s. 3, časť III sťažnosti), keďže toto ustanovenie ústavy bolo zrušené ešte k 1. júlu 2001.

Popísané zásadné nedostatky mohli byť preto aj dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí. Ústavný súd vzal pritom do úvahy, že sťažovateľ je v konaní zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. decembra 2010